

Aleksandra Cofta-Broniewska

Krusza Zamkowa, gm. Inowrocław,
woj. bydgoskie. Stanowisko 16

Informator Archeologiczny : badania 15, 43-44

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Natomiast na północnym skraju stanowiska odkryto 3 jamy bez materiału zabytkowego.

Materiały przechowywane są w MA w Krakowie, Oddział w Nowej Hucie.

Badania będą kontynuowane.

KRUSZA ZAMKOWA, gm. Inowrocław
woj. bydgoskie
Stanowisko 16

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania prowadził Zespół pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował UW w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Kurhan kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko położone jest w strefie czarno-ziemnej równiny Wysoczyzny Kujawskiej w rejonie zlewni Noteci-Mątwy. Należy ono do zgrupowania budowli kurhanowych południowo-zachodniej części Kujaw Centralnych.

Badania realizowano w ramach wieloletniego planu eksploracji obiektów tego typu. Objęto nimi obszar 2 arów, rozpoznając szczyt eliptycznej wyniosłości. Odsłonięto centrum konstrukcji, obejmujące: komorę grobową, obudowę wewnętrzną grobu oraz obstawę nasypu kurhanu. Stwierdzono też istnienie budowli drewnianej o wątpliwej tymczasowo chronologii /zapewne pozostałości współczesnego wiatraka/. Poza linią "obstawy" nasypu zarejestrowano parę fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych oraz krzemień. Grób zawierał jeden szkielet, bez wyposażenia, ułożony na powierzchni humusu pierwotnego w pozycji wyprostowanej, na wznak, głową na zachód. Nad ciałem zmarłego usytuowano bruk kamienny.

W efekcie dodatkowych badań metodą wierceń ustalono rozmiary nasypu: długość 35/40 m /oś wschód-zachód/, szerokość 8 m /oś północ-południe/. Obserwacje napowierzchniowe morfologii gruntu pozwalają sądzić, że miał on kształt wydłużonego prostokąta lub owalu. Komorę grobową umieszczono acentrycznie we wschodniej części.

Dane powyższe pozwalają sądzić, że mamy w tym przypadku do czynienia z konstrukcją "beżkomorową" kultury pucharów lejkowatych nowego typu, odbiegającego od wzorca tzw. grobowca kujawskiego. Szczególnym novum jest w tym przypadku zastosowanie "obstawy wewnętrznej grobu" o "sercowatym" kształcie, nieznanym dotychczas wśród budowli

wspomnianego typu. Szczegółowe opracowanie pozostałych "innowacji" wymaga rozleglejszych studiów.

Badania zakończono.

KRZEMIONKI k. OSTROWCA ŚW.
gm. Bodzechów
woj. kieleckie
Rezerwat Archeologiczny

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badaniami kierował mgr Jerzy Bąbel. W badaniach udział wzięli mgr mgr Andrzej Boguszewski, Stanisław Iwaniszewski, Hanna Kowalewska-Marszałek, Tadeusz Galiński oraz Czesław Zybała. Finansowały Muzeum Regionalne w Ostrowcu i PMA w Warszawie. Trzeci sezon badań. Kopalnia krzemienia pasiastego. Neolit, kultura amfor kulistych.

Pracy były kontynuacją badań z lat ubiegłych /1979-80/ wiążących się z programem zagospodarowania rezerwatu.

Wykop tegoroczny obejmował część wykopów II/79 i IV/80 o łącznej powierzchni 40 m². Głębokość uzyskana w poszczególnych częściach wykopu wynosiła od 65 cm do 220 cm od powierzchni.

Stwierdzono występowanie pracowni krzemieniarskich związanych z kulturą amfor kulistych, ślady po 6 ogniskach oraz zasypiska poszybowe, których ilość nie została jeszcze dokładnie rozpoznana. Przebadano część skrajnego szybu na zewnętrznej krawędzi pola górniczego. Szyb ten był rodzajem dołu rozgrzebliskowego sięgającego maksymalnie do głębokości ok. 2 m od powierzchni ziemi, tj. do poziomu litej skały wapiennej. Wydobywane w okresie neolitu w tej części kopalni konkracje krzemienne znajdowały się w warstwie gliny zwietrzelistkowej występującej ponad litą skałą wapienną. W szybie znaleziono m. in. węgle drzewne oraz fragment narzędzia rogowego.

W trakcie badań uzyskano 14.777 artefaktów, w tym: konkrecji krzemiennych i ich fragmentów - 204, obłupów - 62, wczesnych półwytworów narzędzi rdzeniowych - 2, wczesnych półwytworów siekier - 7, wczesnych półwytworów dłut - 3, wczesny półwytwór dłuta lub kilofa - 1, półwytwór siekier czworociennych - 4, obłupień - 1, rdzeni wiórowych jednopletowych - 2, odłupków całkowicie powierzchniowych - 723 /w tym 16 przepalonych/, odłupków częściowo powierzchniowych - 1.326 /w tym 45 przepalonych/, odłupków negatywowych - 2.814 /w tym 251 przepalonych/, wiórow całkowicie powierzchniowych - 2, wiórow częściowo powierzchniowych - 22, wiórow negatywowych - 48, /w tym 2 przepalonych/, pseudowiórow całkowicie powierzchniowych - 21, pseudowiórow